

ומה שם טוסי"ג
שם פתח קרו סעיף פ :

משמע לרה אחרת אם נשא :
אמאי הלך אחר רוב נשים בו .
וא"ת דתמן לעיל באידך
פירקין (דף ק"ה) ניתן לי בן במד"ה
מת בעלי ואח"כ מת בני למה אינה
נאמנת בזמנו שהיא יכולה לומר
עדיון בני קיים וסמכין ארוב נשים
שמעצרות וילדות וי"ל דמדיין כגון
שיש שני עדים שאומרים שניהם מתו
השחא אינה יכולה לומר עדיון בני
קיים : **רבי** מאיר היא . וא"ת
אמאי לא מוקי לה נמי כרבנן ובי
אולי רבנן בחר רובא היינו דלמא
תלי במעשה אבל דלמי במעשה לא
אולי בחר רובא דכה"ג משני בפ"ג
דבטרות (דף כ' וס) וי"ל דהכא
"כרבה דלית ליה ההוא שמיא אל"כ
אין תשוב על מעשה הלל ממילא
הוא בל שאלם מוקף לאשמו .

בגון ט' ט' טויות וסנהדרין כו' .
תימה היכי פליג ר"מ והכתיב
אחרי רבים להטות ועוד היכא אשכחן
דפליגי ר"מ ורבנן בט' טויות הא'
לא אשכחן דפליגי אל"כ בקמן וקטנה
ושמא לאו דוקא נקט ט' טויות
וסנהדרין אל"כ כגון מיעוטא דפליגי
בחולין (דף י"א) ובמס' ע"ו (דף נ"ג) .

מחוררתא מתני' ר"מ היא' .
דחייש למיעוטא מיהו
אין לא קי"ל כר"מ אף על גב דאחי
סתמא דמתני' כר"מ בהא דחייש
למיעוטא [אפ"ה] לא קי"ל כותיה
מדלמך בפ"ק דחולין (דף י"א) וס) ור'
מאיר היכי אכיל בישראל משמע דאין
שפיר אכלין וקשה דבפרק הלוקח
בהמה (בטרות כד' וס) פסקין ר' יוחנן
כרשב"ג דלמך בלוקח בהמה מניקה
מן העובד כוכבי' דפטורה מן
הבכורה כשגבה כדון אחריה משום
דלא מרחמא אר"כ ילדה אבל מטעמא
דחלב לא מיפטרל אע"ג דרוב
בהמות אין חולבות אר"כ יולדות
אלמא חיישין למיעוט אע"ג דליכא
חוקה כהדי מיעוטא דחי אמרת אוקי
בהמה בחוקה שלא ילדה אדרבה
העמד הולך בחוקה שאין קדוש

תוספות ישנים

כ"פא דלחמק לבוק
ולא חיישין יתה מלאה
אחרי חוקה וכו' דליכא
רוב דמוהרת לבוק דליכא
מחל דנקבות ופלוס
וכריס מופט' מ"מ כיון
דליכא חוקה חייש ר"מ
למיעוטא ור' יוסע
סבר דחוקה לא מיהרעל
כמה שהיא מנוכרת
דלכתי איכא חוקה וכו'
מישע דמישע אבל
כריבה מורה דלא כה"כ
ולא חיישין דחייש
למיעוטא הו"ל ויהא
בחוקה וקוקה וגם איכא
מישע דחין מתעברות
כיון דליכא חוקה
משיעט חייש רבי יוסע
(א) מיהו קשה דהא
רבי עקיבא קאמר תתם
הלב חייש טעיר אלמא
חייש למיעוט אע"ג
דליכא חוקה דמישע
וא"ל לבוק ביה מרפוח
ורבי כדון פ' כפרות
(א) ומד' יאשע
לא קא"ל דיל' דמשי'
לא חייש למיעוט כיון
דליכא חוקה הולך
וסקין חוקה דבהמה .
ול' עינא חוקה דבהמה
עיקר רבנ' כותיה
והשתא יחא ד' ל'
לקי מרשב"ג (דלקמן)
[דבטרות] להב"ג דריש
כל הללמס דלא חייש
למיעוט אל"כ טעמא
דמסו דהתם איכא חוקה
כדריש :

ר"ל כפרות ר"מ דסיכא
דליכא חוקה חיישין
למיעוט . וע' בחומש
בכורות (דף ק') ד"ה מלך .

*האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת
הים ובאו ואמרו לה מת בעליך לא
תנשא ולא תתייבם עד שתדע שמא מעוברת
היא צרתה *היתה לה חמות אינה חוששת
יצתה מליאה חוששת רבי יהושע אומר אינה
חוששת : **ג'ב'** מאי היא צרתה הא קמ"ל
להא צרה הוא דחיישין אבל לצרה אחריתי
לא חיישין : לא תנשא ולא תתייבם וכו' :
בשלמא יבומי לא דדלמא מיעברא וקפגעה
באשת אח דאורייתא אלא לא תנשא אמאי
הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות
ויולדות לימא ר"מ היא *דחייש למיעוטא
אפילו תימא רבנן כי אולי רבנן בחר רובא
*דובא דאיתיה קמן כגון תשע חנויות וסנהדרין
אבל רובא דליתיה קמן לא אולי רבנן בחר
רובא והרי קמן וקמנה דרובא דליתא קמן
היא ואולי רבנן בחר רובא דתניא *קמן
וקמנה לא חולצין ולא מייבמין דברי ר' מאיר
אמרו לו לר' מאיר יפה אמרת שאין חולצין
איש כתיב בפרשה *ומקשינן אשה לאיש
אלא מה מעם אין מייבמין אמר להם קמן
שמא ימצא סרים קמנה שמא תמצא
אילונית ומצאו פוגעים בערוה ורבנן סברי
זיל בחר רובא דקמנים ורוב קמנים לאו
סרים יננהו זיל בחר רוב קמנות ורוב
קמנות לאו אילונית יננהו אלא מחוררתא
מתניתין רבי מאיר היא במאי אוקימתא
כר' מאיר אימא סיפא *היתה לה חמות אינה
חוששת אמאי הלך אחר רוב נשים ורוב
נשים מתעברות ויולדות מיעוט מפילות וכל
היולדות מחצה זכרים ומחצה נקבות
סמוך מיעוטא דמפילות למחצה נקבות
והווי ליה זכרים מיעוטא ולידחיש דלמא
כיון דאיחוקה לשוק לא חייש רישא
דאיחוק לייבום תייבם אמר רב נחמן
אמר רבה בר אבונה רישא דאיסור
כרת רשה סיפא דאיסור לאו לא
חישו אמר רבא מכדי הא דאורייתא והא
כרת מה לי איסור לאו אלא אמר רבא
רישא

בבכורה שהיא חולין במעי אמו ויש לומר דר' יוחנן לא פסיק כותיה אל"כ בלא דלא מרחמא אל"כ אם כן ילדה ונ"מ להיכא שראיטוה
שהיה לה חלב קודם לידה דהיא לא מיפטרל מטעם חלב ודפטר דרשב"ג סבר חלב פטור (א) והשתא אחי שפיר דמשכחה רבן שמעון
בן גמליאל דלא חייש למיעוטא בריש פרק כל הללמס (ע"ו דף נ"ג וס) דלא גזר שאר מקומות אעו אוחו מוקם כדגזר רבי
מאיר התם וקאמר נמי רשב"ג כל מלות שהחוקין כס כותיה כו' אלמא כו' חייש למיעוט ורבי יוחנן נמי אכיל משחיטת כותיה
ומיהו מכותיה אין להביא ראייה דמשום דלמד רעו אין להחוק כולס רשעים אבל בפ' עשרה יוחסין ויחסינן דף פ' וס) גבי שני
דברים אין בהן דעת לישאל ועשאוה כו' משמע דסבר רבי יוחנן נמי כרבנן דרבי מאיר והא דלמך רבי יוחנן בש"ס אין מעמידין (ע"ו)
דף נ"ג) למעוטי מוריים וגיביות בית אונייקי וסתמא כרבי מאיר התם הוי סתם ואח"כ מחלוקת בריש כל הללמס (ס"ג דף נ"ג) והא דרשב"ג
כל ששהה ל' יום בחדם אינו נפל הא לא שיה ספיקא הוי אפילו נפל מן הגג או אכלו אחי בפרק רבי אליעזר דמילה (ש"ג דף ק"ו) וס)
וקיימא לן התם כותיה אע"ג דרוב איכס נפלים וכן סוף ח' ימים בבהמה אכר התם ולא אולינן בחר רובא התם משום שלא יבא להקל
בערוה והגריכוה חליה במת תוך שלשים ולא רעו לסמוך על הרוב להמירה לשוק בלא חליה שלא יאמרו העולם שפיקא ומת
יבא לידו לעו וקלקול ולקך גם לענין אפילות פטור שלא יבא להקל בערוה ועוד דבלאו הכי יש להקל התם דקיימא לן הלכה
כדברי המיקל באלו ואסרו כמו כן בבהמה דגזרו בהמה אעו אדם דחי לא הא לא קיימא הא אי נמי אסרו בבהמה כדברי שמואל
יבא להתייב בחולה שיהא קרוב לפיהק ומת וא"ת ולר"מ דחייש למיעוט היכי משכחה לה דמאי כיון דליכא מיעוט עס הארץ שאין
מעשרין ועוד דליכא חוקה דעבל ומיהו אי לא חייש ר"מ למיעוט מה"ט אפילו היכא דליכא חוקה כדהיינו אל"כ מדרבנן הוה אחי
שפיר ויש לומר דלא חיישין כה"ג למיעוט דלמ הא חוקה כל ישראל מי הומוחן אע"ג דגבי כותיה גזר ר"מ על כולס
משום מיעוט שנתקלקלו כדלמך בפ"ק דחולין (דף ו') שאני כותיה דלומה אחת הן ואין מהרין במלות כשראל : **רישא** דאיחוקה
לייבום חתייבם . דללקא דעתך השחא כמו דחוקה לשוק מהגי כדהי רוב ה"ג מהני חוקה לייבום כדהי מיעוט דמפילות ותתייבם :

חוששת שמא ניתן לה יבם אע"ג
דחיישין לעיל שמא ילדה לרה התם
הוא דכל מה דילדה לרה בין זכר בין
נקבה מפיק לה להא מיבם אבל
חמות דחי נמי ילדה לא זקיק לה להך
אר"כ ילדה זכר וכו' היא לא חיישין
שמא ילדה זכר היה : **יתם מליאה** .
יתם חמותה מעוברת : **חוששת** .
שמא זכר היה : **אינה חוששת** . דליכא
למימר שמא הפילה ואח"ל לא הפילה
שמא נקבה הייתה : **ג'ב'** לרה
אחריתי . אם בלא עדים שאין לרה
מעוברת אינה חוששת שמא אשה
אחרת נשא ופטרה ליבם : **רבי מאיר**
חייש למיעוטא . בפ' הכל שותפין
(חולין ו') גבי כותיה שגזר על כל
כותיה משום אותם שמאלו דמות יונה
בהר גרייסו השתחוו לה : **השט**
חנויות . דתניא (ש"ס דף נ"ה) ובמל"א
הלך אחר הרוב דכיון דחנויות לפיטו
הן ואחו רואין שרובן מוכרות בשר
שחוטת : **וסנהדרין** . י"ב מוכין וי"א
מחייבין דקי"ל דוכאי (סנהדרין דף מ')
דהאילו רוב מוכין וקמן ניהו : **דלימא**
קמן . כגון הכל דמיוז בחר רוב נשים
שבעולם : **אימא סיפא היסא לם חמות**

[לעיל ס"ה ג' גיטין כ"ג
בכורות ע"ב מ"ג ע"א ל"ד
מז חולין ו' י"א פ"ד נדה
ל"א מח']

[בכורות י"ט חולין י"א]

[לעיל ס"ה נדה כ"ג
בכורות ע"ב]

[לעיל ס"ה ק"ה]

גליון הש"ס
ב"מ ל' ח"א כ"ה כ"ה
פ"י קדושין י"ד ע"א ת"ה
והבא וס"ב י"ב ע"ב ת"ה
א"ל הקל"ט וע' ג"ל ק"ד
פ"א וע"י מנחות ט"ז ע"ב
פ"ה אין מחייבין :

בכורות כ"ג

בכורות כ"ג
וליהוש : **דאיסור כרת הששו** . שמא
נתעברה לרה : **לא הששו** . שמא
נתעברה חמותה ואוקמה אחוקה :
מה לי איסור לאו . מי לא בעינן למישע
לספק איסור לאו כי היכי דחיישין
לספק איסור כרת הא מידי דספיקא
[א] לאו הרחקה דרבנן היא בדבר המותר
דנימא לכרת עבדי הרחקה לאו לא
עבדי הרחקה בדבר המותר דהכא
שמא איסורא דאורייתא ממס קעבדי :

*דאורייתא מה לי איסור

[לעיל פ"ב ע"ט]

הגהות מור"ב
דגשבורג
(א) רש"י ד"ה מה לי
איסור כו' לאו הרחקה
דכנין היא דבגד המותר
כ"ב ע"י לעיל פ"ב ע"א
ובמ"ל פ"א מה"ל י"ט
הלוי וכשהי נ"ח ח"א
ס"י כ"א ד"ג ע"א וע"ד
וע"י שו"ת ה"ד סוף
פ"י ר"ג :

רוס' חד מקמאי
האשה שהלכה צרתה
ובעלה למה וכו' עדים
וא"ל מת בעלה ה"ו לא
בנשא ולא חתייבם
עד שתדע שמא
מעוברת היא צרתה .
חיתה לה חמות אינה
חוששת .
פירושה
שהיתה לה חמות בפ"ה
אינה חוששת שפט
הווי לה בניס וחוקה
ליבום אלא הרי היא
בחוקה מעוברת לשוק
וכתורה להבשע לעלמא
יבא פליא חוששת')
יהושע אומר אינה
חוששת . ניה' בנ"ג
בשלמא יבומי לא דלמא
מעברא וקאפגע באיסור
אשת אח דאורייתא
אלא לא תנשא אמאי

הלך אחר הרוב נשים מתעברות ויולדות (ח) ומיעוט מפילות סמוך מיעוטא דמפילות למחצה נקבות והו"ל זכרים מיעוטא ואי ר"מ אמאי [אינה חוששת] ליהושע ואסקא רבה רישא חוקה לייבום ורובא לבוק חוקה לא עריף
מרבא ואיחיי מיעוטא דמפילות ובסוף חוקה הו"ל פלגא ופלגא ולא תנשא ולא חתייבם סיפא חוקה לשוק ורובא לשוק והו"ל [זכרים] מיעוטא ולמיעוטא דמיעוטא לא חייש ר"מ . איכא דפס' אילבא דר"מ מוקי מתני'
דאילו רבנן מיעוטא כמאן דליתא דמי ולא אמרי' סמוך מיעוטא אחוקה אלא אמרי' מיעוטא כמאן דליתא דמי ורובא רובא עריף ומותרת לעלמא . ולפי הפירושה הוה האו מתני' דלא כדריבא היא דכיון דקי"ל כרבנן
דלא חייש' למיעוטא מותרת ליבשא . ובי מעיינת בה שפיר ליתא להאי פ"י דאי ר"מ היא ולא רבנן למה לי למיסר אייתי ספילות וסמוך אחוקה והו"ל פלגא ופלגא בלא חוקה נמי ר"מ חייש למיעוטא אלא דרמי ליתא להאי
פירושה ורבה אילבא דר"ה אוק' למתני' דריש' ואפי' רבנן מורו מיעוטא דרבנן נמי אמרי' סמוך מיעוטא אחוקה הו"ל פלגא ופלגא וספא אפי' ר"מ מורה הו"ל מיעוטא דמיעוטא ואי קיישא לן הא דא' בפ' עשרה יוחסין תינתן שנפגא
בצר הימיה ובצק כיון ר"מ שפיר והבסיס מספאין ואמרי' פ"ס דר"מ קביר רוב תינתק מספאין ומיעוטא אין מספאין ועישה זו בחוקה מותרת ועומדת וסמוך מיעוטא אחוקה ואחרת ליה רובא . ורבנן מיעוטא כמאן דליתא
דמי ורובא חוקה ורבי עריף קשיא דר"מ אדר"מ קשיא דרבנן אדרבנן . איכא למיסר דר"מ אדר"מ ל"ק דלעולם פלגא ופלגא נמי הוה אילבא דר"מ ואפי' ר"מ דתינתן דבר שאין בו דעת לשאל הוא . והא דאמרי' התם שני